

ROMÂNIA-JUDEȚUL ARAD

PRIMARUL ORAȘULUI CHIȘINEU – CRIȘ

Chișineu – Criș str. Înfrațirii nr. 97 Cod 315100 ; Tel.0257-350098; Fax 0257-350059

e-mail : primariachcris@yahoo.com

Cuvânt înainte

În acord cu prevederile Art.155, al.3, lit.a) din OUG Nr.57/2019, privind Codul Administrativ, primarului îi revine obligația de a prezenta cetățenilor un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ teritoriale. În acest context supun atenției comunității orașului Chișineu-Criș câteva gânduri legate de acest aspect, precum și realizările colectivului instituției pe care, prin încrederea care mi-a fost acordată de către membrii comunității noastre o conduc în acest mandat.

Din punct de vedere profesional, vin din alt domeniu de activitate și, cu toate că am avut, și un mandat de consilier local în cadrul Consiliului Local al Orașului Chișineu-Criș, județul Arad, simt ca o mare provocare această misiune. Administrația publică e frumoasă, dar este grea și plină de responsabilități. Văzută din afară, activitatea pare mult mai ușoară. Dar nu este așa. Dacă vrei o administrație de calitate, să răspunzi nevoilor cetățeanului astfel încât acesta să poată pleca multumit din primărie, trebuie să fii înconjurat de personal calificat, binevoitor și care să pună cetățeanul pe primul loc. Mi-ar plăcea să cred și imi doresc ca și personalul cu care lucrez să fie guvernat de aceleași principii.

Orașul nostru a evoluat și suntem mândri de asta, dar și obligați în același timp să continuăm dezvoltarea socio economică a acestuia. În ultima perioadă am fost martorii dezvoltării infrastructurii, pe care ne propunem să o dezvoltăm și pe viitor.

Educația și cultura sunt de asemenea preocupări cotidiene, pentru a oferi un învățământ de calitate, constient fiind că temelia oricărui popor stă în nivelul de educație și păstrarea valorilor și identității naționale. Orașul Chișineu-Criș dispune de un mediu economic dinamic, chiar dacă în prezent situația

geopolitică se află într-un punct vulnerabil, dar sperăm ca totul să se sfârșească cu bine și să nu aducă prea mare atingere dezvoltării economice.

Privind spre viitor, ne angajăm să continuăm dezvoltarea durabilă a orașului nostru. Proiectele pe termen lung să vizeze îmbunătățirea calității vieții cetățenilor, promovarea sustenabilității și atragerea de investiții în infrastructură, educație și sănătate. Imi doresc ca echipa formată în cadrul consiliului local să fie una omogenă, să avem un singur țel, să fie lăsate la o parte interesele de partid și să ne canalizăm eforturile, astfel încât în urma activității noastre să rămână realizări care să satisfacă nevoile diferitelor grupuri din comunitate, de la tineri la seniori. Prin investiții în educație, sănătate, și cultură să existe oportunități pentru toți cetățenii.

Să incurajăm antreprenoriatul local, sprijinind micile afaceri și atragând investitori care să contribuie la dezvoltarea economică a orașului nostru.

Îmi doresc ca împreună să construim un viitor mai bun pentru locuitorii orașului Chișineu Criș și ai satului aparținător Nădab.

Ovidiu Ioan Guleș –primarul orașului Chișineu-Criș

Prezentare generală a Orașului Chișineu-Criș

1.Date geografice

Situat la 46° 32' 3" latitudine nordică și la 21° 38' latitudine estică, pe cursul râului Crișul Alb, orașul Chișineu Criș este unul dintre cele mai dezvoltate orașe ale județului Arad, după municipiul Arad. Teritoriul administrativ al orașului are în componentă satul Nădab are o suprafață de 119 km² și se întinde în zona de câmpie a ambelor părți ale Crișului Alb .

Din contopirea localităților Pădureni și Chișineu (Ineul Mic) s-a format orașul de astăzi.

Teritoriul administrativ al orașului, la vest se mărginește cu comuna Socodor, la sud cu cel al comunei Șimand, la nord cu cel al comunei Zerind, iar la est cu teritoriul comunei Sintea Mare, cu satele Țipar, Adea și comuna Zărand.

Orașul Chișineu-Criș este despărțit de șoseaua națională Arad-Oradea, din care înaintea podului peste Crișul Alb, în direcția Arad-Oradea, se desprinde șoseaua națională spre punctul de trecere al frontierei Vârșand.

În partea de Est se află Calea ferată Arad-Oradea.

Digurile de protecție, înălțate și refăcute în perimetrul orașului și în aval, în anul 1974, împiedică inundarea localității mai ales primăvara după topirea zăpezilor.

Cât privește așezarea în Europa, orașul parte integrantă a României, face parte din Europa de Est având în general un statut de câmpie - tampon între Crișuri și Țara Zarandului.

Descoperirile arheologice au scos la lumină urme de locuire din anumite perioade istorice datate cu mult înaintea atestării documentare a orașului care aparține anilor 1202-1203, când așezarea a fost menționată sub denumirea de *Villa Jeneusol*. Sub denumirea de *Nodob*, satul Nădab este atestat documentar din anul 1334. Cele mai importante descoperiri arheologice care susțin continuitatea locuirii în acest areal au scos la iveală obiecte cu o vechime mai mare de 2500 de ani în mai multe locuri din vatra actuală a orașului. De importanță majoră sunt considerate siturile arheologice în care s-au pus în

evidență două așezări datate ca fiind aparținătoare perioadelor cuprinse între secolele III-V și X-XI.

2.Situația demografică

Conform recensământului din 2021, orașul Chișineu-Criș are 7.212 locuitori, în scădere față de 7.987 locuitori în 2011. Scăderea demografică este un fenomen regional, influențat de migrație și îmbătrânirea populației.

Structura pe vârste indică o populație în curs de îmbătrânire, cu un procent în creștere al persoanelor peste 60 de ani. Tinerii reprezintă aproximativ 18% din populație, în timp ce segmentul activ (25–54 ani) este în ușoară scădere. Structura pe vârste este următoarea: 0–14 ani: 15%, 15–24 ani: 10%, 25–54 ani: 45%, 55–64 ani: 15%, 65+ ani: 15%.

Componența etnică a orașului Chișineu-Criș

Români (71,89%)
Maghiari (18,11%)
Romi (1,3%)
Alte etnii (0,46%)
Necunoscută (8,24%)

Componența confesională a orașului Chișineu-Criș

Ortodocși (63,3%)
Reformați (12,08%)
Romano-catolici (5,92%)
Penticostali (4,41%)
Bapțiști (3,04%)
Alte religii (2,51%)
Necunoscută (8,75%)

3. Politică și administrație

Orașul Chișineu-Criș este administrat de un primar și un consiliu local compus din 15 consilieri. Primarul, Guleș Ovidiu-Ioan, de la Reînnoim Proiectul European al României, a câștigat alegerile din anul 2024, fiind la primul mandat. Tot în urma alegerilor locale din 2024, consiliul local are următoarea componență pe partide politice:

Partid	Consilieri	Componența Consiliului				
<u>Reînnoim Proiectul European al României</u>	5					
<u>Partidul Național Liberal</u>	4					
<u>Partidul Social Democrat</u>	3					
<u>Uniunea Democrată Maghiară din România</u>	2					
<u>Alianța pentru Unirea Românilor</u>	1					

4. Economie

Economia locală este bazată pe activitatea întreprinderilor mici și mijlocii, comerț, servicii, activități industriale și agricultură. Administrația locală urmărește dezvoltarea mediului economic prin modernizarea infrastructurii și atragerea de investiții.

Bugetul local reprezintă principalul instrument financiar pentru realizarea proiectelor administrației publice locale, acesta reflectând o structură echilibrată, cu accent pe funcționarea instituțiilor și întreținerea infrastructurii. Investițiile majore sunt finanțate prin proiecte europene și programe guvernamentale (ex.: eficiență energetică, infrastructură rutieră, colectare deșeuri, etc.).

Veniturile proprii ale orașului provin din taxe și impozite locale, transferuri de la bugetul de stat și fonduri europene. Investițiile majore sunt susținute prin programe precum PNRR, POIM și AFM.

Impactul economic al investițiilor este semnificativ, contribuind la crearea de locuri de muncă, modernizarea infrastructurii și creșterea atractivității orașului pentru investitori.

Orașul are o economie predominant agrară, dar în ultima perioadă s-a dezvoltat și sectorul economic. Dintre cei mai reprezentativi operatori economici, care prin activitatea lor au creat pentru comunitate numeroase locuri de muncă, amintim pe următorii:

- MASCHIO GASPARDO România
- KROMBERG & SCHUBERT SRL
- GUALA PACK SRL
- HAI EXTRUSION SRL
- UNIVERSAL CRIȘ

Mai există și alte unități mai mici integrate în harta economico-industrială a orașului.

Cu privire la principalele proiecte și investiții realizate sau în curs, pot fi menționate printre altele următoarele:

- modernizarea infrastructurii rutiere
- reabilitarea unităților de învățământ
- realizarea de piste de biciclete
- implementarea insulelor ecologice
- stații de încărcare pentru vehicule electrice
- eficiență energetică – reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale.
- modernizarea infrastructurii rutiere – lucrări de reparații și întreținere.
- digitalizarea serviciilor publice – extinderea platformelor online.
- evenimente comunitare – promovarea identității locale și a turismului.

5.Sănătate

La nivelul Orașului Chișineu-Criș există un Centru de Sănătate, cabinete private, cabinete ale medicilor de familie, precum și Spitalul privat, „Sf.Gheorghe”. Există, de asemenea, laboratoare de diagnostic și cabinete dentare private, care deservesc nu numai populația din oraș, ci și pe cea din întreaga zonă geografică.

Una dintre preocupările constante care a devenit chiar o prioritate a actualei administrații, o constituie asigurarea de servicii medicale de calitate pentru toți membrii comunității.

În acest sens, intenționăm să atragem și alte servicii de sănătate în oraș , care să satisfacă nevoile de natură medicală.

6.Atracții turistice

Descoperirile arheologice au scos la lumină urme de locuire aparținătoare unor perioade istorice datate cu mult înaintea atestării documentare a orașului care aparține anilor 1202-1203 când așezarea a fost menționată sub denumirea de villa Jeneusol. Sub denumirea de Nodob, satul Nădab este atestat documentar din anul 1334.

Cele mai importante descoperiri arheologice care sustin continuitatea locuirii în acest areal au scos la iveală obiecte cu o vechime mai mare de 2500 de ani în mai multe locuri din vatra actuală a orașului. De importanță majoră sunt considerate siturile arheologice în care s-au pus în evidență două așezări datate ca fiind aparținătoare perioadelor cuprinse între secolele III-V. și X-XI.

Enumerăm câteva personalități născute în orașul Chișineu Criș:

- Szeréna Fáy actriță maghiară;
- Ioan Simion Caba delegat în Marea Adunare Națională de la Alba Iulia;
- George Popovici delegat în Marea Adunare Națională de la Alba Iulia;
- Gheorghe Popovici (Boșcu) medic, delegat în Marea Adunare Națională de la Alba Iulia;
- Gheorghe Gaston-Marin demnitar comunist ;
- Zoltan Balogh gimnast;
- Viorel-Aurel Șerban inginer, rector al Universității Politehnica Timișoara;
- Adrian Todor politician;
- Claudiu Drăgan 1979, fotbalist;
- Teo Milea 1982, pianist, compozitor;
- Andrei Gag 1991, atlet;
- George Pirtea 1996, fotbalist.

- Aurel Ardelean –Rectorul Universității de Vest Vasile Goldiș si fost senator în Parlamentul României,

7. Activitatea consiliului local

În urma alegerilor din anul 2024 s-a constituit Consiliul local al Orașului Chișineu Cris . Structura politică este următoarea:

Ulterior constituirii consiliului local, conform OUG 57/2019 privind Codul Administrativ, acest organ deliberativ este organizat pe comisii de specialitate în principalele domenii de activitate. Comisiile de specialitate sunt constituite din consilieri locali și au ca atribuții principale analiza proiectelor de hotărâri din domeniul lor de activitate, respectiv întocmire de avize cu privire la proiectele de hotărâri, respectiv a cererilor cetățenilor în legătură cu diverse probleme specifice atribuțiilor comisiei.

Consiliul local al orașului Chișineu Criș are următoarea componență:

1.	Biro Zoltan
2.	Boldor Florica
3.	Brescan Constantin
4.	Buduca Vasile-Sever
5.	Buntean Mona
6.	Chereji Florin-Flavius
7.	Dema Adrian - Petru
8.	Ianoș Roxana - Cecilia
9.	Kiss Robert - Alin
10.	Mladin Adrian-Marcel
11.	Ozsvar Andrei
12.	Paiu Adrian-Daniel
13.	Palcu Felicia-Amelia
14.	Pusztai Levente-Atilla
15.	Tănasă Gabriel

Trebuie subliniat faptul că între Consiliul local și compartimentele din aparatul de specialitate al primarului, există o bună colaborare și cooperare în pregătirea și fundamentarea proiectelor de hotărâri.

Primăria Orașului Chisineu Cris este constituită în acord cu prevederile Codului Administrativ, fiind o structură funcțională cu activitate permanentă reprezentată de Primar, Viceprimar, Secretarul Unității Administrative Teritoriale, Administrator Public și Aparatul de Specialitate al Primarului care

își exercită atribuțiile, prin structurile din cadrul administrației publice locale, având ca unic scop satisfacerea activităților de interes public local.

Din punct de vedere politico-administrativ, rolul primarului este acela de a veghea la respectarea și asigurarea drepturilor și libertăților cetățenești, în acord cu prevederile Constituției și a legilor țării.

Primarul, Viceprimarul, Secretarul, Administratorul public, împreună cu aparatul de specialitate al primarului, sunt o structură funcțională cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile organului deliberativ, respectiv ale Consiliului Local, soluționând nevoile administrative ale orasului.

Principalele realizări ale administrației locale :

1. Panouri fotovoltaice Statia de Epurare (157 kw) si Uzina de Apă (53 kw)
2. Reabilitare cabinete medicale ,
3. Reparatii si igienizare pivnita Liceului Tehnologic,
4. Reparatie canalizare Nadab - str.Vasile Goldis,
5. Reabilitare corp internat Lic. Teoretic "M. Veliciu",
6. Reamenajare intrare P-ța Av. Iancu din str. Înfrățirii,
7. Sistem de iluminat zona centrala-pista biciclete,
8. Pietruire strazi (Hada + intrare baza sportiva CNI),
9. Cămine canalizare blocuri str Teilor și de la Biserica Ortodoxă Ch-Criș până la Farmacia Balanța ,
10. Instalatie boiler cu accesorii Gradinita Pp Ch-Cris,
11. Boiler bloc ANL I,
12. Sistem de încălzire Sala de sport Ch.Criș,
13. Asfaltare strada si parcare intre blocuri str.Teilor,
14. Sistem iluminat statii de autobuz,
15. Cresterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile cu destinație de învățământ la Liceul Teoretic "Mihai Veliciu,
16. Dotarea cu articole sportive a unităților de învățământ din Orașul Chișineu Criș,
17. Achizitie echipamente TIC in orasul Chisineu-Cris prin AFIR
18. Aparat compost Gradinita PP Chisineu-Cris ,
19. Camere de supraveghere în incinta Primăriei,
20. Înlocuire centrala termică Gradinița PP Ch-Cris,
21. Achiziție loc de joaca Gradinita Padureni , lucrare sponsorizată de firma Kromberg & Schubert Romania,
22. Achiziție toaleta publică,
23. Containere de tip "locuinte sociale",
24. Masă de lucru cu extracție în jos KMF Liceul Tehnologic,

25. S-au autorizat și pus în funcțiune 8 stații de autobuz,
26. A fost realizat și pus în funcțiune sistemul de iluminat pentru pista de biciclete din centrul orașului,
27. S-au efectuat servicii de intretinere pentru spațiile verzi în oraș și servicii de colectare crengi.
28. Au fost întocmite studii de fezabilitate și proiecte tehnice, acestea fiind depuse la ADR Vest în vederea obținerii finanțării pentru eficientizarea energetică a tuturor blocurilor de locuințe P+4 din orașul Chișineu Criș

8.Situația socială

8.1 Servicii publice și administrație

Serviciul public comunitar local de evidentă a persoanelor este unul dintre serviciile cu activitate continuă și care deservește pe lângă orasul Chișineu Criș și satul aparținător Nădab un nr. de 7 unități administrativ teritoriale din jur, respectiv comunele Sinteia Mare, Zerind, Sepreuş ,Zerind Misca, Zărand și Șimand.

8.2 Educație și cultură

În oraș funcționează unități de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și liceal.Administrația locală sprijină modernizarea infrastructurii educaționale și dotarea unităților de învățământ cu echipamente moderne.

Viața culturală este susținută prin organizarea de evenimente culturale, festivaluri locale și activități sportive pentru tineri, cum ar fi : ziua copilului, zilele orașului, târg de Crăciun, proiecții de filme.

8.3 Probleme sociale identificate

Scăderea populației active și migrația tinerilor.

Necesitatea extinderii serviciilor sociale, serviciile sociale oferite fiind de natura, dar fără a se limita la sprijin pentru persoanele vulnerabile, persoanele cu handicap, familii cu venituri reduse și personae vârstnice.

Cerere crescută pentru locuințe accesibile și infrastructură modernizată.

8.4. Infrastructură și utilități

Orașul dispune de rețele de alimentare cu apă, canalizare, iluminat public și infrastructură rutieră, modernizarea acestora reprezentând o prioritate pentru administrația publică locală.

9. Situația mediului

9.1 Gestionarea deșeurilor

Operatorul de salubritate derulează periodic acțiuni de colectare gratuită a ambalajelor din sticlă conform graficului de colectare selectivă pentru Chișineu-Criș și satul aparținător Nădab.

9.2 Proiecte de mediu și eficiență energetică

Proiect în derulare: Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale din oraș. Modernizarea iluminatului public și reducerea consumului energetic sunt priorități locale.

9.3 Probleme de mediu identificate

Necesitatea extinderii spațiilor verzi urbane. Gestionarea apelor pluviale în zonele cu risc de inundații. Creșterea gradului de colectare selectivă și reducerea depozitării la groapă.

În concluzie, Orașul Chișineu-Criș se află într-un proces de modernizare administrativă și din punctul de vedere al infrastructurii, cu accent pe eficiență energetică și servicii publice digitale. Situația economică este stabilă, cu un buget echilibrat și investiții orientate spre dezvoltare. Din punct de vedere social, provocările principale sunt scăderea populației și nevoia de servicii sociale extinse. Mediul rămâne o prioritate, cu acțiuni concrete în colectarea deșeurilor și eficiență energetică, dar cu necesitatea unor investiții suplimentare în spații verzi și gestionarea apelor.

În acest context, putem afirma cu tărie și responsabilitate faptul că obiectivele administrației locale includ atragerea de fonduri europene, modernizarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

Primar,

Ovidiu-Ioan GULEȘ